

Få overblik over tidsforbruget i marken

Overblik: Har du kapaciteten til at nå rettidigt i marken i de travle perioder. Der er gevinster at hente.

SEGES, Erhvervsøkonomi laver også:

- Økonomiske beregninger og vurderinger
- Regnskabsanalyser og benchmarking
- Afgrødekalkuler

3

anbefalinger

- 1 Kend dine nøgletal, og hvad de betyder for din bedrift.
- 2 Tænk til bundlinjen, når der snakkes økonomi.
- 3 Sæt fokus på indtjening, jordleje og forpagtning.

Af Mikkel Gejl Hansen, Erhvervsøkonomi, Seges

Der bruges meget tid i marken for at sikre de bedst mulig udbytte og kvalitet. Men hvor meget tid bruges der egentlig, og har du kapaciteten til at nå rettidigt i marken?

Et nyt værktøj fra Seges, kaldet 'Maskintid', kan være med til at skabe overblik over tidsbehovet i marken. Overblikket kan være med til at sikre dig, at du kommer rettidigt i marken, og at du undgår perioder, hvor bedriftens kapacitet ikke slår til. Med andre ord kan du få sat tal på og visuelt få præsenteret det, du måske allerede fornemmer fra de travle perioder i for- og efteråret.

Når tingene ændres

Det er især væsentligt at genoverveje sammenhængen mellem maskinkapacitet og tid til rådighed, når markplanen ændres, eller der ændres i antallet af dyrkede hektar.

Hvis bedriften kører maksi-

malt presset på tidsbehovet i forhold til kapaciteten, og der tilforpantes mere jord, vil det betyde, at der skal mere overarbejde til for at kunne nå arbejdet i marken.

Den mængde overarbejde, der skal til, betales typisk ved overarbejdstakst, som er en omkostning, der skal tillægges jordlejen ved forpagtning.

Eksempel

Ved et sædskifte på 300 hektar, ligeligt fordelt mellem vinterbyg, vinterraps, første års vinterhvede, anden års vinterhvede og vårbyg, vil der med en almindelig maskinpark og én mand ansat, være ca. 150 timers overarbejde i perioden fra start august til start september.

Ved en merpris pr. time på 100 kr. giver det en ekstra omkostning på ca. 15.000 kr. i forhold til, hvis arbejdet kunne være klarret uden overarbejde og maskinkapaciteten er til rådighed. Ellers er maskinstationen en mulighed, men det kan være vanskeligt i de travle perioder, da de ofte er op-

taget af andet arbejde.

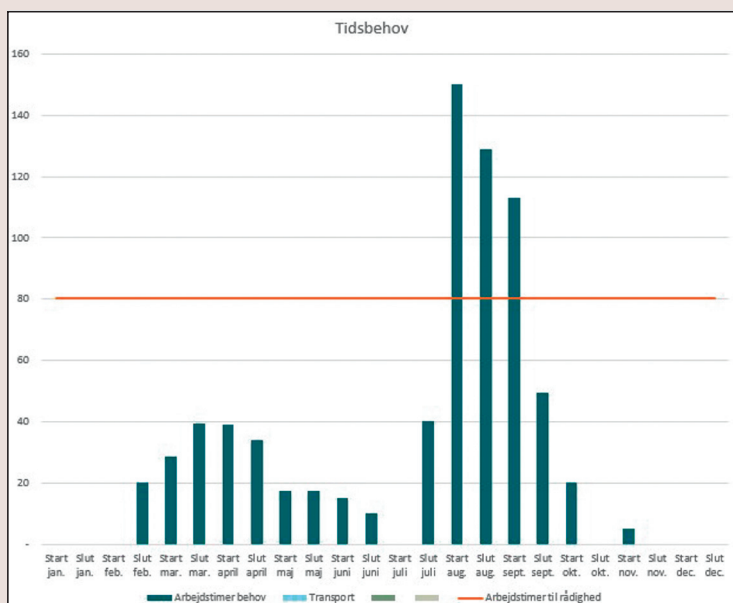
Overblik over tidsforbrug

For at få et overblik over tidsforbruget skal der indtastes en markplan med antal hektar for hver afgrøde. Derudover skal der vælges de aktiviteter, som foregår i marken.

Der er som standard sat følgende aktiviteter ind: Pløjning, jordbearbejdning, afgrødeetablering, gødskning, planteværn, høst og hjemkørsel. Det er muligt at angive, hvor mange handlinger der foretages for hver enkelt aktivitet pr. afgrøde. Det er muligt at tilføje yderligere aktiviteter, så de passer til bedriften.

Året er delt op i 24 perioder à 15 dage for, hvornår handlingerne udføres. Dermed fremkommer nedenstående figur, som viser et overblik over det forventede tidsforbrug og antal timer til rådighed på bedriften.

Find værktøjet på Landbrugsinfo.dk ved at søge på 'Maskintid'.

Den røde linje viser arbejdstimer til rådighed, hvor de grønne søjler repræsenterer behovet for arbejdstimer. Der er ikke indarbejdet tid til transport uden for marken eller arbejde for andre.

Tidsforbrug i marken

- Når markplanen eller arealet ændres, er det især vigtigt at genoverveje sammenhængen mellem maskinkapacitet og tid til rådighed.
- Konsekvensen kan være, at der skal mere overarbejde til for at kunne nå arbejdet i marken.
- Det kan blive dyrt, da overarbejde som regel afregnes ved overarbejdstakst.
- Alternativet er maskinstation. Men det kan være svært at få arbejdet gjort rettidigt i travle perioder, hvor maskinstationen typisk har travlt.